

Èkwò, Pòlù deru nù Ndu Éfesọsu

¹ Ọwaa bú ẹkwò-ozì, mubẹ Pòlù ede. Mu bú onye Nchileke fọtaru; mee mu tẹ mu búru onye ishi-ozì Kuráýisutu Jisọsu.

Mu ede iya anù ndu kẹ Nchileke, bu lẹ Éfesọsu; mbù ndu kweru kẹ Kuráýisutu Jisọsu; ẹphe l'iya atugbabe búru nanù.

² Tẹ Nchileke, bú Nna; mẹ Nnajiufu, bú Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-ọma; mekwaa-phu t'ẹhu dù unu agu.

Ọnu-ọma, shi l'ẹka Kuráýisutu

³ T'ajaja búru kẹ Nchileke; mbù Nchileke ono, bú iya bú Nna kẹ Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu ono. Ọ bú l'ẹka Kuráýisutu ono bẹ ọnu-ọma, dù l'iche iche ọphu shi l'imigwe shi rube ayi ẹka.

⁴ Tẹmanu Nchileke emee mgboko b'o vuhawa ọzo shi l'atugbabe, ayi lẹ Kuráýisutu tugbaberu fọta ayi t'ayi búru ndu nk'iya; k'ọphu ayi a-bù ndu, dù nsọ; búru ndu, ẹ-te nwedù ẹkworo l'ifu iya.

⁵ Ọ bú okfu l'o yeru ayi obu; meru iphe ọ chihawaru iya achichi dobe: lẹ ya e-shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu; nata ayi yeru onwiya t'ayi búru unwu iya. Ọ bú ẹge ono b'ọ dughawa Nchileke mma l'obu; bukwaruphu ẹge ọ tüberu tẹ ya mee ya ndono;

⁶ k'ọphu aa-ja iya ajaja kẹ udugburuku eze-iphe-ọma nk'iya ono, dù biribiri, ọ nùru ayi kẹ

mmakanu ono; mbu ayibe ndu ayi le Nwa iya ono, o yeru obu ono tugbaberu buru nanu.

⁷ O bu mee ono, Kuráyisutu lokaru l'okfu eka ayi ono b'o gude gbata ayi. Yo bukwaru iya phu bu le Nchileke aguaru ayi nvu l'iphe du eji, ayi meru. Eze-iphe-oma ono aburu iphe-oma, kfube oswa ha nshinu b'o meru ayi ono;

⁸ mbu eze-iphe-oma ophu o kfube jaa eka ogbodo ajaja meeru ayi.

⁹ O mekwaruphu t'ayi maru iphe; nweru okpobe egomunggo; k'ophu iphe oome e-doje ayi enya; bu iya bu l'o meru; ayi abya amaru iphe ono, shi buru iphe o domiru edomi, bu iphe o kwakobehawaru t'o shi l'eka Kuráyisutu medzua.

¹⁰ Iphe ono, Nchileke tuberu le ya e-me teke gbaru nu ono be bu l'oo-chigbabekota iphe bu iphe, o keru ekeke l'o ha; bu iya bu iphemiphe obule, no l'igwe; me ophu no l'ali. Yo bya ewota Kuráyisutu mee ishi iya.

¹¹ O bu Kuráyisutu be ayi l'iya tugbaberu. Yo buru iya meru t'ayi yiru l'iphe ono, o kweru ndu nk'iya ukwa iya ono. Oo ya kparu iphe Nchileke emekotaje iphemiphe obule ege o tubuhawaru iya; mee ya ege bu uche-obu iya. O bu Nchileke ono vuhawa uzo fotahawa ayi.

¹² Oo ya bu t'ayibedua, bu ndu ophu vuhawa uzo leta enya Kuráyisutu gudeje umere ayi l'o ha koshi ege biribiri Nchileke habe nshinu.

¹³ Ege ono b'o dukwaphu unubedua, bu ndu e-ta budu ndu Ju. Le teke unu nuluruphu okpobe ozi-oma ono, e ziru unu le Nchileke dzofutawaru unu ono be unu kwetaru ke

Kuráýisutu; Nchileke egude Ume-dụ-Nsọ, o kweru ụkwa iya mee unu iphe-ọhubama; gude koshi l'ọo ya nwe unu.

14 Ọ bụ Ume-dụ-Nsọ ono ekoshi l'ayi a-natakwa iphe ono, Nchileke kweru ndu nk'iya ụkwa iya ono, bụ iphe ayi a-nata teke Nchileke a-gbafuta ndu nk'iya; gbafutagekpo ẹphe ọhuma ọhuma. T'ayi jaa ọdu-biribiri Nchileke ajaja!

Pọlu ekfu anụ Nchileke

15 Ọ bụ iphe ono bẹ meru iphe mu ta habụ a okele Nchileke ekele mkpụrumkpuru; shi-takpooru teke ono, mu nuru l'unu woru onwunu ye Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu l'ẹka ono; mę lę kę obu, unu yekotaru ndu kę Nchileke l'ẹphe ha.

16 Mu ekeleje Nchileke ekele; ekfu anụ iya l'okfu ẹka unu tekenteke:

17 tẹ Nchileke ono, bụ Nchileke kę Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu; bụ iya bụ Nna ono, bụ ọ-ka-lẹ-biribiri ono nụ unu Ume-dụ-Nsọ, bụ iya e-me t'unu maru mmamiphe; yo koshikwaphu unu Nchileke; k'ọphu unu a-maru iya.

18 Mu ekfujekwaru iya phụ t'o mee obu unu t'ọ phụ iphoro nk'iya; k'ọphu unu a-maru iphe ono, o kuru unu t'unu le ẹnya iya ono; makwaruphu ẹge eze iphe ọphu o kweru ndu nk'iya ụkwa iya habe l'uru;

19 mę ẹge ike nk'iya ono, ẹ-te nweđu ẹtu ono emebe iré l'ẹhu ayibe ndu kweru kę Kuráýisutu. Ike ono, eme ire, bu ayi l'ẹhu ono bẹ bụkwa iphe lanụ yẹle eze ike iya ono,

²⁰ o gude mee Kuráýisutu t'o shi l'õnwu teta nõdu ndzu; woru iya dobe l'eka-utara iya; bu iya bu okwá, a kwaberu iya uguv l'imigwe.

²¹ O bu Kuráýisutu bu ishi l'eke ono. O kakõta iphe, bu õ-chi-õha imigwe l'ephe ha; me ndu ekfu iphe emenu l'ephe ha l'imigwe; me iphe, bu ndu, bu ephe; be ike nõ l'eka l'imigwe; mewaru nnajiõha imigwe l'ephe ha. O kakwaphu iphe bu ndu bu õnyibe nshinu; mbu õnyibe k'eliphe-a; me k'eliphe õphu abya nu.

²² Nchileke meru te Kuráýisutu tukõ iphemiphe õbule dzopyabe l'okpa; woru yebe Kuráýisutu ono nu chõchi t'õ buru chõchi ishi l'iphemiphe õbule.

²³ O kwa chõchi bu ugwehu Kuráýisutu. Yo buru le chõchi be iphe ke Kuráýisutu dzuru edzudzu. Yo bukwanuru le Kuráýisutu be iphemiphe õbule ke Nchileke dzuru edzudzu.

2

Oshi l'anwuhu; bata le ndzu

¹ O nweru teke unu shi buru ndu nwuhuru anwuhu; okfu l'unu te shidu anuru Nchileke okfu; unu eshi emephe iphe du eji.

² Teke ono; be unu shi etso eka ndiphe. Unu shi anõduje eme iphe epherephere kfuru, bu iya bu onye ishi õphu achi l'ephekerephe; mbu õgvu ono, emeje te madzu kwefuru Nchileke ike ono.

³ Ayi l'ayi ha tukokwaa shi du l'õ ephebedua. Ayi shi tsoru emephe ejo iphe, shi ayi le mee. Iphe ayi emeje abuleruphu iphe du ayi mma l'ehu; me iphe du ayi mma l'uche. Ayibedua

shikwaa b̄uru ndu oke ẹhu-eghughu kẹ Nchileke dakfufutaje l'ọ b̄u ndu ọphunanu.

⁴ Obenu l'obu-imiko kẹ Nchileke kariru akari. O yeru ayi obu yegharu iya ayi ẹka.

⁵ Ayi shi l'emeswe, ayi mesweru Nchileke b̄uru ndu nwuhuru anwuhu. Obenu lẹ Nchileke mewaru; ayi lẹ Kuráýisutu atuko bya anọdu ndzu. Unu nyatakwa l'ọ b̄u eze-iphe-oma kẹ Nchileke b'o gude dzofuta unu.

⁶ Ayi lẹ Kuráýisutu Jisọsu tugbaberu b̄uru nanu; Nchileke emee t'ayi teta nọdu ndzu; k'ọphu ayi l'iya a-tuko achi l'imigwe.

⁷ Iphe kparu iphe o meru iya ẹge ono b̄u t'o gude iya koshi ọgbo ọphu nọ l'ifu eze-iphe-oma iya, nyiberu anyibe; koshikwaphu ẹge obu-oma iya, shi l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu habe ayi nshinu l'ẹhu.

⁸ Ọ b̄u eze-iphe-oma kẹ Nchileke b'o gude dzota unu. Adzota ono, a dzotaru unu ono shi l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráýisutu. Ẹ to nwekwa iphe ọdo, unu eyekwadu iya ọdo. Adzota ono ta b̄udu obunggo kẹ iphe unu seru akanya iya. Ọ b̄ulephu iphe-oma, Nchileke meru unu ẹwoma.

⁹ Ẹ to nwekwa iphe b̄u iphe unu e-gude l'asa nsasa k'egbe iphe unu meru.

¹⁰ Ọ b̄u Nchileke keru ayi. O shi l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu kee ayi; k'ọphu ayi a-nọduje eje ọkpobe ozi, du mma ọphu ọ kwakọbehawaru ayi t'ayi jeje.

Aab̄u nanu l'ime Kuráýisutu

11 Ọo ya bụ; unube ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju; unu nyatakwa iphe unu shi bụru teke ọhazu. Ndu Ju ekuje unu “ndu akpapyi;” l'eku onwephe “ndu, buru útsù” gude iya l'ekoshi l'ephe bụ ndu kẹ Nchileke. Ọle útsù, ephe buru bụlephu iphe madzụ egudeje ẹka ebu l'eli ẹhu.

12 Unu nyatakwa ọ teke ono bẹ unu te shidu nọdu Kuráýisutu l'ẹka. Unu shi bụru ndu ọhodo, ẹ-te tsodu ọ ndu Ízurelu. Ọ bụ ndu Ízurelu ono; bẹ Nchileke ọtaru t'ephe bụru ndu nk'ia. Ẹka unu te shidu dụ l'iphe bụ ụkwa ono, Nchileke kweshiru ndu nk'ia ono; to nwe iphe unu shi ele ẹnya iya ọ mgboko-a. Unu ta ma onye Nchileke bụ.

13 Obenu ọ nta-a bẹ unube ndu ono, shi nọdu Nchileke ote-ẹnya ono bẹ Nchileke shiwa l'atụgbabe, unu ọ Kuráýisutu tụgbaberu bụru nanụ; kurita unu ntse ntse; Kuráýisutu egude mee, ọ ọkaru l'oshi-osweru swafụ iphe dụ ẹji, unu meshiru.

14 Kuráýisutu l'onwiya bẹ bụ ẹhu-agu nk'ayi; yẹbedua, meru; ayibe ndu Ju; mẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju aburu nanụ. Tọ dụ iya bụ; yo shi l'anwụhu, ọ nwụhuru; nwukpofu ndumashi ono, dụ l'ọ bụ ọpho-mkpuma ọphu nọnu; bụru ọhogu nọduru ayi l'unu ono.

15 Kuráýisutu meru tẹ ekemu ndu Ju; mẹ unwu nsọ nsọ; mẹ ome-l'ali, tso iya nụ be erehe ire. Iphe Nchileke eme bụ k'ọphu mba labụ ono a-bya aburu ndu lanụ k'ọphungu; t'ephe l'ia tụgbabe bụru nanụ; t'o shi ẹge ono mee tẹ nchị dụ ndo;

16 mẹ tẹ Kuráýisutu shikwaphu l'anwụhu ono, ọ nwụhuru l'oshi-osweru ono; chikpoo

ndumashi ono; shikwaphu l'anwuhu ke oshiosweru ono; mee mba labu ono t'ephe buru nanu; k'ophu oo-dulata ephe azu dukfuta Nchileke.

¹⁷ Oo ya meru iphe Kuráyisutu byaru bya ezidzuru madzu kpamukpamu ozi-oma ke ehugu ono; zia ya unube ndu e-ta budu ndu Ju, bu iya bu unube ndu shi nodu Nchileke ote-nya; zikwaa ya phu ndu Ju, bu ndu ophu shi nodu iya ntse.

¹⁸ O bu l'eka Kuráyisutu be ayi l'ayi ha shi; mbu ayibe ndu Ju; me ndu e-ta budu ndu Ju bya aburu ndu aduje ike gude Ume-du-Nso lanu bya evudo Nna ono l'ifu.

¹⁹ O bu iya bu l'unube ndu e-ta budu ndu Ju ta buhekwa ndu alala; unu ta buhe mbyamumbya. Nta-a be unu buwa ndu ephe le ndibe Nchileke tuko buru ndu a muru l'ekalanu; unu tukowa buru ndu onu-ulo Nchileke.

²⁰ Nta-a be Nchileke gudeekwa unubedua akpuli ulo iya ophu ndu ishi-ozu; me ndu shi nkfuchiru Nchileke toru nto-l'ali iya. Yo buru Kuráyisutu Jisusu l'onwiya bu itso, gude ulo ono.

²¹ O bu Kuráyisutu ono bu onye gudekota ulo ono l'o ha; gudeshia ya ike; buru iya emeje t'o vua evuvu buru eze-ulo, e doberu Nnajiufu nso.

²² Unube ndu ophu unu l'iya tugbaberu buru nanu be ookpulekwaphu unu le ndu ophunanu l'o bu ulo; t'unu buru eze-ulo eke, Ume Nchileke a-bya eburu eburu.

3

Ozi, Polu ejeru ndu ohodo

1 Ọ bụ iphe ono meru iphe mu anọduje ekfu anụ Nchileke mube Poļu, bụ onye nọru Kuráýisutu Jisọsu lẹ mkpọro l'ishi unube ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju.

2 Ọ doru mu ẹnya l'unu a-nụhawa lẹ Nchileke shiwa l'ome eze-iphe-ọma iya ono; ye mu ozi-wa l'ẹka tẹ mu jee; t'ọ duru unu lẹ mma.

3 Nchileke woru iphe o shi domia edomi tọgboru mu ẹba tẹ mu maru iya. Mu tsọtahaakwaru onu l'okfu ono l'ọdungu; ọbu lẹ mu gburu iya mkpirikpi.

4 Unu -gulephu iphe mu dehawaru l'ekwo be unu a-marua ẹge o dotaberu mu ẹnya mbụ iphe ke Kuráýisutu ono, Nchileke shi domia edomi ono.

5 Teke ndiche be Nchileke te shikwa emeje tẹ ndiphe maru iphe nk'iya ono, o shi domia edomi ono. Obenu lẹ nta-a be Nchileke shiwa l'ẹka Ume-dụ-Nsọ iya tọgbo iya ẹba; k'ọphu ndu ọ fọtaru dobe iche; mbụ ndu ishi-ozi iya; me ndu ekfuchiru iya nụ a-maru iphe ono.

6 Iphe ono, o shi domia edomi ono bụ l'ọ bụ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju be ẹphe lẹ ndu Ju gba mgba l'ọnu-ọma ọphu shi l'ẹka Nchileke. ẹphe tuko dzekfua l'ẹhu onye lanu; tuko yiwaru l'ukwa iphe Nchileke shi l'ẹka Kuráýisutu kwee. Yo buru ozi-ọma ono meru t'ayi maru iya nta-a.

7 Ọ bụ ozi-ọma ono be mu ese akanya iya. Yo buru Nchileke fọtaru mu tẹ mu jeje ozi-ọma ono. Onanu aburu eze-iphe-ọma, Nchileke meru mu ẹwoma. Yo shi ẹge ono koshi mu ẹge ike iya retaberu mu ire l'ẹhu.

8 L'iphe bụ ndu ẹnya ẹphe laru lẹ ndu ke

Nchileke bẹ̀ bụ̀ mu b'ọ̀ katsua alala. Yọ̀ bụ̀lerua mbeḍua bẹ̀ Nchileke gbe meeru eze-iphe-oma ke tẹ̀ mu bụ̀ru onye e-tSORU ohamoha; ekfukashiru mba, e-ta bụ̀du ndu Ju k'eze-iphe-oma ono, shi l'ẹ̀ka Kuráýisutu, paaru nshinu; k'ọ̀phu bụ̀ l'ọ̀riri madzụ̀ te erudu l'ẹ̀ge ọ̀ ha.

⁹ Ọ̀ bụ̀ mu b'ọ̀ ziru tẹ̀ mu mee tẹ̀ ndiphe kpamukpamu phụ̀ ẹ̀ge Nchileke eshije eme iphe ọ̀ tũberu. Nchileke, bụ̀ iya tũko iphemiphe ọ̀bule kee chihawaru iphe ono achichi dobe b'ọ̀ kederu mgboko. Obenu l'ọ̀ shiru keshinu teke ono domita iya edomi.

¹⁰ Yọ̀ bụ̀ru nta-a bẹ̀ Nchileke shi l'ẹ̀ka chochi mee tẹ̀ ndu bụ̀ ọ̀-chi-ọ̀ha imigwe; mẹ̀ ndu ekfu iphe emenu, nọ̀ l'imigwe maru ẹ̀ge mmamiphe ke Nchileke gbakotabeberu.

¹¹ Nchileke tũko iphemiphe ọ̀bule ono mekota ẹ̀ge ọ̀ rihawaru iya ru l'ede-nwede l'ọ̀ bụ̀ ẹ̀ge ono bẹ̀ ya e-me iya. Yọ̀ bụ̀ru onye o shi l'ẹ̀ka mee ya bụ̀ Nnajiufu ayi, bụ̀ Kuráýisutu Jisọ̀su.

¹² Ọ̀ bụ̀ Jisọ̀su ono bụ̀ onye ayi kweru nk'iya; ayi l'iya atugbabe bụ̀ru nanu; k'ọ̀phu ote ta anohedu ayi l'obu; ayi enwewaru onu-okfu; ayi ta atsohe ẹnya ọ̀bya ovudo Nchileke l'ifu.

¹³ Ọ̀o ya bẹ̀ mu arọ̀ unu; byiko; t'unu be egudekwa ke iphe-ehuka-wa, mu eje l'okfu ehu unu-wa; t'obu jihu unu oyi lẹ̀ ke Kuráýisutu. Ọ̀ bụ̀kotakwa iphe e-wotaru unu ugvu.

Obu, Kuráýisutu yeru ayi

¹⁴ Ọ̀ bụ̀ iphe ono meru iphe mu ebyishije ikpere l'alị ekfu anu Nchileke, bụ̀ Nna;

¹⁵ mbụ onye bụ l'ẹka iya bẹ iphe bụ ikfu l'ikfu, nọ l'imigwe; mę l'eliphe shi gbube ishi ndzụ ẹphe.

¹⁶ Mu anọduje ekfu anụ Nchileke t'o shi l'ọdu-biribiri iya, nyiberu anyibe; shi l'ẹka kẹ Umedu-Nsọ iya nụ unu ike; k'ọphu obu e-shihu unu ike.

¹⁷ Mu ekfujekwaphu anụ Nchileke tẹ Kuráýisutu kwata ufu; buru eburu l'ime obu unu; keshinu unu kwetawaru nk'iya. Mu ekfujekwaphu anụ Nchileke tẹ n-yemobu unu mee unu t'unu shihu ike; lopyabe unu ẹge ọgvu-oshi aloyabeje oshi, gvuru egvuru t'o shihu ike; mę tẹ n-yemobu unu ono mekwaaphu unu t'unu shihu ike ẹge ntọ-l'alị ọlo emeje ọlo t'o shihu ike.

¹⁸ Ẹge unu lẹ ndu kẹ Nchileke l'ẹphe ha a-duje ike t'o doo unu ẹnya ọhuma mbụ ẹge adzọta, Kuráýisutu dzọtaru unu hatabe ọsa-ọsa; hatabe ogologo; hatabe l'eli; mę ẹge ọ dọta-be ogvu;

¹⁹ mę t'unu makwaruphu lẹ n-yemobu kẹ Kuráýisutu hanuka nshinu. A makwaru-a l'ẹ tọ dudu teke o nweru onye a-makotaru iya nụ; k'ọphu aa-tukowaru ẹge Nchileke gbaru phukota l'ẹhu unu.

²⁰ T'ajaja buru kẹ Nchileke ono, emeje meghata ẹge ayi aduje ike sụ t'o meeru ayi; mbụ mee mee ọphu ayi ta rị-vudu l'egomunggo;

²¹ t'e shi l'ẹka chọchi kwabẹ iya ugvu; shikwaphu l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu tuje iya ẹpha gbururu jeye lẹ tutu yoyo! Ono kwa ẹge ọ dọ.

Ndu kẹ Kuráýisutu bú nanu

¹ Ọ bú iphe ono kparu iphe mbedua, bú onye nọ lẹ mkporo; okfu lẹ mu ejeru Nnajiufu ozi arọ unu t'unubẹ ndu kẹ Nchileke nọdu ndzụ; meje iphe Nchileke tumberu teke ono, ọ fọtaru unu ono.

² Unu wozitaje onwunu ali; unu emeje agu; buru ndu anwagbuje iphe l'obu. Unu nwagbuje iphe ibe unu meru unu l'obu; shi ẹge ono koshi ẹge unu yeberu ibe unu obu.

³ Unu keshijee ẹhu t'unu ba aha ọburu nanu ono, Ume kẹ Nchileke meru t'unu buru ono. Tẹ Nchileke mee tẹ nchị dọ unu ndo; t'unu l'ibe unu buru nanu ẹge unu bú iya.

⁴ Keshinu ayi tuko nata Ume-dụ-Nsọ lanu bẹ ayi tükokwaphu buru ugwehu lanu. Ọ bukwapu ẹge ono b'ọ bú iphe lanu bẹ Nchileke kuru ayi t'ayi le ẹnya iya.

⁵ Ọ bú Nnajiufu lanu bẹ ayi nweru; buru ekwekwe lanu bẹ ayi kweru; bukwaruphu baputizimu lanu bẹ nonu.

⁶ Ọ bú Nchileke lanu nọ; onye bú iya bú Nna ayi l'ayi ha; bya aburu iya nọ-ngokotaru; gudekota onyemonye ọbule eje ozi iya; bya eburu l'ime ayi l'ayi ha.

⁷ Onyemonye ọbule l'ime ayi bẹ Nchileke mewaru eze-iphe-oma. Yọ buru ẹge Kuráýisutu gude kee ya bú ẹge a natagbaaru iya.

⁸ Ọ dọ l'ọ bú iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sọ:

“Lẹ teke o gbeshiru lashia l'imigwe
b'ọ dutaru igweligwe ndu
ọ lútaru l'ọgu kpuaru onwiya.

Ọ nuru madzụ iphe ẹwoma.”*

⁹ ?Bụ ngunu b'ọ bụ mbụ “l'o gbeshiru lashia l'imigwe.” Iphe ọ bụ bụ l'o vuru ụzo shiodu l'igwe nyizita alị; bụ iya bụ l'ime ime alị kẹ nggodo ọwaa.

¹⁰ Ọo ya bụ l'ọo onye lanụ ono, nyizitaru nụ ono bukwa iya phụ bẹ nyihuru nụ; tuko imigwe l'ọ ha nyighaa; k'ọphu ọ tukuror ẹkemeke ọbule ghakota.

¹¹ Ọ bụ iya bụ onye “nuru madzụ iphe ẹwoma”. Iphe ẹwoma iya ono bụ l'ọ gutaru madzụ t'ẹphe haru buru ndu ishi-ozu; guta ndu ọdo t'ẹphe buru ndu nkfuchiru Nchileke; guta ndu ọdo t'ẹphe buru ndu e-jeje ozi ozi-oma; guta ndu ọdo t'ẹphe buru ndu a-ọduje eleta chochi ẹnya; bya agutakwaphu ndu ọdo t'ẹphe buru ndu a-ọduje ezi okfu Nchileke.

¹² Iphe meru iphe o meru iya ẹge ono bụ t'o shi ẹphe l'eka; mee ndu kẹ Nchileke k'ọphu ẹphe a-dụ ike jeeru Kuráyisutu ozi-wa; mẹ k'ọphu ugwehu Kuráyisutu ono, bụ iya bụ chochi e-tsefuta etsefuta.

¹³ Yọ buru ẹge ono b'ọo-dụ jeye teke ayi a-tuko buru ndu tugbaberu buru nanu; okfu l'ayi tuko kweta kẹ Nwatibe Nchileke; mẹ kẹ l'ayi tukokwaphu majia ya ẹnya. Ọ bụ iphe e-me t'ayi bukwaruphu ndu e-tsefuta; buru mkpurophu madzụ lanu, dzuru oke ndono.

¹⁴ Iphe, bụ iphe meru tẹ Kuráyisutu dzua oke; e-mekwaphu t'ayi dzua oke; k'ọphu ayi ta abuhedu unwegirima, bụ ndu uphere-onu ndu ẹjo nzizi a-ọduje atuphe nwa-nkata-ẹweji l'ọ bụ ugbo bẹ

---

* 4:8 4:8 Egvu 68:18.

eyii-mini atunga atunga l'echi ɛnyimu. Onye vughawaru ɛge ono bɛ ndu ɛjo nzizi te edu-phuhekwa; mbu ndu ɛjo nzizi, egudeje ɛregede mɛ ugho eduphu ndu ɔdo ɔzo.

¹⁵ Iphe ayibedua e-gbe meje bu t'ayi kfu-je ire-lanu; yeru ibe ayi obu gude ɛge ono evu evuvu l'iphe kparamkamu; evukfube Kuráýisutu; yɛbedua, bu iya bu ishi ayi.

¹⁶ Oo ya emeje t'ugwehu ono l'ɔ ha dzekfutsua lɛ nkwo iya lɛ nkwo iya; buru nanu. Teke ono bɛ ugwehu l'ophu a-tuko evu evuvu; shihu ike; keshinu iphe bu iphe e meru; yo nodu l'ehu tukowa emegbaa ɛge gbaru nu. O bu ɛge ono bɛ ɔodu l'ehu Kuráýisutu mɛ ndu kɛ Nchileke -yeru ibe ɛphe obu.

Ndzu ɔphungu shi l'ɛka Kuráýisutu

¹⁷ Oo Nnajiufu bɛ ziru mu tɛ mu kfua ya kfushia ya ike; tɛ ndzu unu ba aduhekwa l'ɔ bu kɛ ndu ɛ-ta madu Nchileke; mbu ndu egomunggo swehuru;

¹⁸ ɔriri ɛphe agbakota tsabalangu. ɛphe te enwekwa nke lɛ ndzu ono, Nchileke anuje ono. Iphe kparu iya nu aburu l'ɛphe kpo-chiru nchi; to nwe iphe ɛphe maru lɛ kɛ Nchileke ɔbu.

¹⁹ Iphere gvwaru ɛphe l'ifu; ɛphe ewowaru onwɛphe togboru umere, rehuru erehu; wata ome mkpakomkpako iphe ɔdo, ruhuru aruhu; k'ophu ɛphe ajitsua tototo ala l'oru uru-ali, dutsua iche l'iche.

²⁰ ɛ tɔ bukwa egbe iphe ono bu iphe unu mutaru l'ɛka Kuráýisutu.

21 Ọphu doru ẹnya bụ l'unu nụwaru ke nk'iya; e zikwaaphu unu iphe, bụ ọkpobe okfu, nọ l'ẹhu Jisọsu onọ; keshinu unu l'iya tughabewaru bụru nanu.

22 Ọo ya bụ t'unu haa akahụ umere onọ, unu shi anọduje eme teke onọ, unu te shidu bụru ndu ke Kuráýisutu onọ. Ọ bụ akahụ umere onọ be ẹgu iya meru unu; unu ta ma l'ọ bụ onwunu be unu aghọru ugho; bukwaru iya phụ emeje; unu alaa l'iyi.

23 Tẹ Nchileke mee ọkpoma unu; mę uche unu t'ọ bụru k'ophungu.

24 Unu yekwase umere ophungu onọ l'ọ bụ onye yeru uwe; bụ iya bụ umere ophu Nchileke meru; yo yeru umere nk'iya. Egbe umere onọ ekoshije onwiya l'okpuberu ndzu, vudo nhamunha; bya adu Nchileke mma.

25 Ọo ya bụ; unu haa ọdzu-phe ẹjo-ire. T'onyenonu kfujeru ibe iya ire-lanu; okfu l'ayi bukota ndu lanu; likfuru l'ugwehu Kuráýisutu.

26 Teke bụ l'ẹhu ghutaru unu eghughu; unu be ekwekwa t'ẹhu-eghughu onọ mee t'unu mee iphe du ẹji. Unu be ekwekwa t'ẹhu ghua unu eghughu jeye t'ẹnyanwu rịba.

27 Unu ba ahakwaru Sétanu ọzo l'ẹhu unu.

28 T'onye ezi iphura haa ya ezizi; gude ẹka iya setaje iphe l'ọzo, vudo nhamunha; shi ẹge onọ setaje iphe oo-gude yeru ndu ọdo, mkpa nọru ẹka.

29 Unu be ekfujekwaru ibe unu ẹjo okfu. Ọ bụ-chikwaa okfu oma bụ iphe e-shije unu l'onu; bụ iya bụ egbe okfu ophu emeli madzu emeli; l'akwọkwaphu ndu nuru iya nụ lẹ mkpa.

³⁰ Unu be emekwa Ume-dụ-Nsọ iphe ọ-dzurobe adzurobe. Ọ bụ Ume-dụ-Nsọ ono bẹ Nchileke gude mee unu iphe-ọhubama; l'ọo ya nwe unu. Ọo ya bụ iphe Nchileke gude ekoshi unu lẹ mbọku ono, Nchileke a-gbafuta unu ono nọphu abya.

³¹ Unu tükokpoo k'ọta ifu kọngukongu; obu-ọku; mẹ ẹhu-eghughu paru haa. Unu ahaa ọra-chije ibe unu nchi; haa okfubyishi ibe unu. Unu be edobejekwaru ibe unu iphe l'obu; m'o - ruhuru; ngunu mee.

³² Ọ bụchia t'unu mejeru ibe unu odo; phujeru ẹphe imiko. Unu agujeeru ibe unu nvu; egbe iya ono, Nchileke shiwa l'ẹka Kuráýisutu gụaru unu ono.

5

Umere, gbaru ndu kẹ Kuráýisutu

¹ Ọo ya bụ; keshinu ọphu unu bụwa ẹgirima, Nchileke yeru obu; unu muje umere iya t'unu dụ ẹge ọ dụ.

² Tẹ ndzụ unu l'ọ ha koshije l'unu yeru ibe unu obu ẹge ono, Kuráýisutu yeru ayi obu; swee ẹnya lẹ ndzụ iya l'okfu ẹhu ayi; woru onwiya chiaru Nchileke eja, dụ Nchileke mma ono.

³ Keshinu unu bụwa ndu kẹ Nchileke b'ẹ tọ gbahekwa t'unu ye ẹka l'uru-ali; mẹ l'iphe bụ ẹjo umere, rehuru erehu; m'ọ bụ l'ogvu ẹnya-kfukurufuru. T'ẹ b'o nwekwa ẹjo iphe ono, unu e-jejekpo ophota l'ẹpha l'ẹke unu nọ.

⁴ T'ẹ b'o nwekwa teke unu e-kfuje okfu, rehuru erehu; m'ọ bụ kfuje tükpotukpotukpo okfu; m'ọ -bụ t'unu tuje ẹjo ntụ-okfu. Iphe ono te nwekwa

ophu gbaru unu l'ememe. Iphe unu e-mejechia bu t'unu gbe keleje Nchileke ekele.

⁵ Unu tũbe nvọ l'ọwaa: l'ẹ to nwekwa onye aru uru-ali; m'ọ bu onye eme umere, rehuru erehu; m'ọ bu onye ẹnya-kfurukfuru, byaru bya a-bahu l'ẹke Kuráyisutu me Nchileke bu eze; ke l'onye ẹnya-kfurukfuru be dukwaa eji l'ọ bu onye agwa nte.

⁶ Unu be ekwekwa t'o nweru onye e-gude mkpọkoro okfu; duphua unu. O kwa iphemiphe obule ono akpataje te Nchileke zube ndu ẹ-ta anuduru iya okfu oke ẹhu-eghughu iya.

⁷ Oo ya bu t'unu le ndu du ẹge ono be emegbajekwa iphe le phuu.

⁸ Unubedua shikwaa nodugbaa l'ekpuru-ochi. Obenu le nta-a, unu le Nnajiufu bya atugbabewa buru nanu-wa be unu nokwa l'iphoro ono. Oo ya bu t'unu meje umere, e-koshi l'unu no l'iphoro ono.

⁹ L'iphe iphoro akpataje bu umere oma; odobe-eka-ndoo; me ire-lanu.

¹⁰ Unu kebe ẹhu muta ome iphe atsọ Nchileke ẹna.

¹¹ Unu be etsokwa ndu ono; l'eme iphe ẹ-ta badu uru; mbu iphe ndu no l'ochi emeje. Unu gbe wofutaje iphe ẹphe eme; tũaru ẹphe jalangu l'ifu.

¹² Iphe ono, ẹphe anoduje emeebe l'edomi ono be dukpokwaa eji; k'ophu iphere iya te ekwekpodua nu t'e je iya ephota le phuu.

¹³ Teke e wofutakotawaru iphe l'iphoro b'a phukotawaru ududu iphe obu;

¹⁴ ke l'iphe bu iphe e wofutakpowaru iphoro be buwa iphoro l'onwiya. Oo ya meru iphe aasuje:

“Tehu; muru ɛnya nggube edzu mgbenya.
Shi l'anwuhu, i nwuhuru teta; gbeshi;
te Kuráyisutu buru iphoro;
chiaru ngu l'ò bu anwu.”

¹⁵ Oo ya bu; t'unu kwakwaa ɛnya l'egbe umere,
unu a-nòduje eme nta-a. Unu meje l'ò bu ndu
maru iphe; be mehe l'ò bu ndu ɛ-ta madu iphe.

¹⁶ Teke o nweru nwuzo, unu kpatajeru k'ome
iphe du mma; unu ba ahajekwa iya t'ò laa l'iyi;
l'iphe du eji paakwaru apaa le mgboko nta-a.

¹⁷ Unu ba abukwa ndu eswe. Unu sejee; maru
iphe du Nnajiufu mma t'unu mee.

¹⁸ Unu ba angujekwa mee; k'ophu oo-tsu unu
atsutsu. Le mee emejekwa madzu; yo zahaa
onwiya. O bu iphe unu e-gbe mee bu t'unu kwe
t'ò buru Ume-du-Nso e-jije unu eh.

¹⁹ Unu gudeje Egvu-oma; egvu ekele; me
egvu odowaru, shitsua Ume-du-Nso l'eka gudeje
kfuru ibe unu okfu, e-meje t'obu shihu ephe ike.
Unu gujeru Nnajiufu egvu ekele; gujekwaru iya
phu Egvu-oma. Unu gudejekwaphu obu unu l'o
ha keleje iya ekele.

²⁰ Unu gudeje epha Nnajiufu ayi, bu Jisusu
Kuráyisutu keleje Nchileke, bu Nna ekele
k'iphemiphe obule tekenteke.

Umere, gbaru nwoke yele nyee ya

²¹ Unu wozitaje onwunu ali l'eke ibe unu no;
gude koshi l'unu kwaberu Kuráyisutu ugu.

²² Unube unwanyi; unu wozitaje onwunu ali
l'eke ndu bu nji unu no; gude koshi l'unu woz-
itaru onwunu ali l'eke Nnajiufu, bu Kuráyisutu
no.

23 Ishi iya bụ l'ọ kwa nwoke bụ ishi kẹ nyee ya; ẹge ono ọ bụ Kuráýisutu bụ ishi kẹ chọchi ono. Ọ bụ Kuráýisutu bụ Onye Ndzọta k'ugwẹhu iya ono; mbụ chọchi.

24 Ọ bụ ẹge chọchi wozitaru onwiya alị l'ẹke Kuráýisutu nọ; bụ ẹge ụnwanyi e-wozitaje onwẹphe alị l'ẹke nji ẹphe nọ l'iphemiphe ọbule.

25 Unubẹ unwoke; unu yeru nyee unu obu ẹge Kuráýisutu yeru chọchi obu; woru ndzụ iya nụ l'okfu ẹka chọchi.

26 Iphe, meru iphe o meru iya ẹge ono bụ: o -gudetsua mini; mẹ okfu-ọnu iya saghee chọchi t'ọ dụ mma; yo gude iya mee ya t'ọ duru Nchileke iche;

27 k'ọphu oo-kulataru onwiya chọchi l'ọ bụ nwanyi, eje ọlu nji; mbụ nwanyi, ama mma; to nwe ẹkworo, nọ iya l'ẹhu; ẹhu ta dụ iya ẹlikfuta ẹlikfuta; m'ọ bụ egbe iphe ọdo, dụ ẹge ono; mbụ t'ọ bụru onye duru Nchileke iche; t'o nwe ẹke ụta nọ iya l'ẹhu lẹ phuu.

28 Ọ bụ ẹge ono bẹ unwoke e-yejeru nyee ẹphe obu ẹge ẹphe yeru onwẹphe. Nwoke, yeru nyee ya obu bụ onwiya b'o yeru iya.

29 Ẹ to nwekwa onye kpojeru onwiya ashị. Iphe o gbe emeje bụ l'ọonoduje anụ onwiya nri; eleta onwiya ẹnya. Ọ bụ ẹge ono bẹ Kuráýisutu anọduje emeru chọchi;

30 kẹ l'ayi bụgbaa iphe motagbaaru iya l'ẹhu.

31 Ishi iya aburu l'e deru iya l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: “Ọ bụ iphe ono kparu iphe nwoke a-ha nna iya; haa nne iya; je yẹle nyee ya atụgbabe; ẹphe ẹbo ono abya aburu onye lanụ.”

³² Iphe ono, Nchileke shi domia edomi ono, e deru l'ẹke-a ono bukwa ọkpobe katakpọ iphe. Iphe mu phuru l'ẹke ono bu l'ookfu ke Kuráyisutu yee chọchi.

³³ Ẹge ono be ookfukwaruphu unu l'ẹhu l'ẹhu; bu iya bu le onyenonu yefutajeru nyee ya obu ẹge o yeru onwiya; nwanyi, nonu ekoshije le nji iya duru iya le nsọ.

6

*Umere, gbaru unwegirima;
me ndu muru ẹphe*

¹ Unube ẹgirima; ọ bu iphe gbaru unu; mbu t'unu nujeru ndu muru unu okfu; l'ọ kwa uche-obu Nchileke t'unu meje iya ẹge ono.

² “Kwabeje nna ngu; me nne ngu ugvu;” bu ekemu ọdungu, Nchileke kweru ukwa obunggo tukobe. Obunggo ọbu, Nchileke kweru ukwa iya ọbu bu:

³ “k'ọphu iphemiphe ọbule a-duru ngu le mma; nggu akakwaaphu nka le mgboko-a.”

⁴ Unube ndu bu nna; unu be emejekwa ẹgirima unu iphe, e-ghu ẹphe eghughu. Unu gbe hùje ẹphe ahùhù l'uzo ke Kuráyisutu; kpọ-zijeru ẹphe uzo; shi ẹge ono zufuta ẹphe.

*Umere, gbaru ndu bu ohu;
me Nnajiufu ẹphe*

⁵ Unube ndu, bu ohu; unu gude ọtsu-egvu; me ọkwabe-ugvu nujeru nnajiufu unu ke mgboko-a okfu. Unu wofutaje obu; mee iphe, ẹphe ziru unu; l'ò bu Kuráyisutu be unu emeru iya.

⁶ T'ẹ b'ọ bụlekwaphu teke ẹphe ele unu ẹnya bẹ unu e-jeje ozi; ẹge ee-shi t'ẹphe jaa unu ajaja. Iphe unu e-meje bụ t'unu gudeje ọkpoma unu l'ọ ha; meje iphe nọ Nchileke l'uche, bụ iya bụ iphe gbaru ndu, bụ ohu kẹ Kuráýisutu.

⁷ T'ẹhu tsojekwa unu ẹna t'unu je ozi unu; l'ọ bụ Nnajiufu, bụ Jisọsu bẹ unu ejeru iya.

⁸ Unu nyatakwa lẹ Nnajiufu e-bu onyenonu nggo iphe dụ mma, o meru: ?m'ị bụ ohu; ?m'ị bụ amadụ.

⁹ Unubẹ ndu, bụ nnajiufu; unu mejekwaru ohu unu ọhuma ẹge ono kwaphu. Unu ahaa ẹphe ọnma-pheru ọnwu. Unu nyatakwa l'unu l'ohu unu bụ Nnajiufu lanu ono, bu l'imigwe ono bẹ nwe unu. Yẹbedua te emekwa ele madzụ ẹnya l'ifu.

Ngwa-ọgu, Nchileke anuje

¹⁰ Iphe mu gude akpọchi iya ishi bụ t'unu nọshia ike l'atugbabe, unu lẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu tųgbaberu; k'ọphu ike iya ono, nyịberu anyibẹ ono e-me unu t'unu shihu ike.

¹¹ Unu wotakota ngwa-ọgu ọphu shi l'ẹka Nchileke kwaa onwunu; k'ọphu unu a-dụkwanu ike vudoshia ike; lụa ejo ẹregede kẹ Obutuswe.

¹² L'ẹ tọ bụkwa madzụ mmakanu bẹ ayi l'ẹphe alu. Ndu ayi l'ẹphe alu bụkwa ndu ọ-chi-ọha imigwe; mẹ ndu ekfu iphe eme nu l'imigwe; mẹ ndu imigwe, nwe mgboko, bụ k'ẹkpuru-ọchi ọwaa; me ikpetuma ndu soja, nọkota l'imigwe.

¹³ Ọo ya bụ t'unu chilikota ngwa-ọgu, shi l'ẹka Nchileke nta-a; k'ọphu bụ teke ejo ụboku ono byaleruphu; t'unu dụ ike vudo vudoshia ike; t'ọ

mụaru unu l'iya. Teke unu l'iya lụkpooru iya jeye l'ishi; t'unu vudolee l'ẹke, unu vudo.

14 Ọo ya bụ t'unu rụkota ẹhu ọhuma. Unu woru ire-lanụ kee onwunu l'ọ bụ onye gude akpọ-buleti kebuta uwe iya l'ukfu. Unu eworu odobe-ẹka-ndoo kpua onwunu l'ọ bụ uwe-ígwè ndu l'eje ọgu.

15 Unu gudeshia ozi-oma ke ẹhu-agu ono ike t'ọ bụru akpọkpa, unu yeru tẹ ẹturu ba lọ unu.

16 Unu gudefukwaaphu ekwekwe, unu kweru ke Jisọsu t'ọ bụru iphe unu e-gbobeje gude l'ezeru onwunu; gude iya nashia akfụ ono, ẹjo onye ono, bụ Obutuswe agba unu ono; mbụ akfụ ono, enwu ọku, shi l'ẹka Sétanu ono.

17 Unu nata adzọta ọphu Nchileke dzọtaru unu t'ọ bụru okpu-ígwè, unu e-kpuru l'ishi. Unu anatakwapu okfu Nchileke t'ọ bụru ogu-mbeke, Ume Nchileke yeru unu l'ẹka.

18 L'iphemiphe ọbule ono bẹ unu a-nọduje ekfuru Nchileke t'o yeru unu ẹka. Unu kfujekpelekwaphu nụ Nchileke tekenteke ẹge Umedu-Nsọ edu unu. Ọo ya bụ t'unu mụjeru ẹnya mkpụrumkpuru. Unu kfujekwapu nụ Nchileke l'okfu ẹka ndu nk'iya.

19 Unu kfujekwaruphu nụ Nchileke l'okfu ẹka mu: tẹ Nchileke ye mu okfu l'ọnu teke mu ghelijeru ọnu k'okfu okfu; tẹ mu ba atsuje egvu okfu katakpụ iphe ono, ozi-oma meru t'ayi maru ono.

20 Ọ bụ l'okfu ozi-oma ono bẹ mu bụ onye Kuráýisutu yeru tẹ mu nọchia ẹnya iya; 'e gudekwaru lẹ nta-a bẹ mu nọ lẹ mkpọro. Ọo ya bụ iphe mu ekfu; sụ t'unu kfuje nụ Nchileke: tẹ

mu kaa obu; saje ozi-oma ono ege gbaru mu te mu saa ya.

Ekele mkpo-chi ishi iya

²¹ Mu mawaru le ọo-du unu t'unu maru ege mu du; me ege mu eme ala nta-a. Nwanna ayi Tikikosu, ayi yeru obu; mbu onye e gude ire iya eka l'ozu ke Kurayisutu; e-kfuwaruru unu iphemiphe obule; k'ophu unu a-ma ege mu eme ala.

²² O bu iphe meru iphe mu ezi iya t'o byakfuta unu ndono; k'ophu ọo-koru unu ege ayi du; obu eshikwanua unu ike.

²³ Te Nchileke, bu Nna; me Nnajiufu, bu Jisosu Kurayisutu mee t'ehu du ndu nk'ia agu; mekwaaphu t'ephe yeru ibe ephe obu; me t'ephe kweta nk'ia.

²⁴ Te Nchileke meeru madzu kpamukpamu eze-iphe-oma; mbu iphe bu ndu yeru Nnajiufu ayi, bu Jisosu Kurayisutu obu; yeru iya eya gbururu jeye.

Bayiburu Ikwo
Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb